

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
V L A D A**

**OKVIRNI PROGRAM MJERA
ZA „NOVA I BOLJA RADNA MJESTA“
(Konačna verzija)**

Tuzla, mart 2013.

SADRŽAJ

KONCEPTUALNA POLAZIŠTA	3
HITNE KRATKOROČNE MJERE	4
SREDNJOROČNE PRIORITETNE MJERE (2012.-2014.)	7
DUGOROČNE MJERE (2014.-2020.)	11
POSTIZANJE DRUŠTVENOG KONSENZUSA I JAČANJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA ZA RAZVOJ TK	14

KONCEPTUALNA POLAZIŠTA

Perspektive niskog ekonomskog rasta i ugroženost tržišta rada u uslovima globalne recesije i produbljenje krize euro zone stavljaju Bosnu i Hercegovinu pred krupne izazove rješavanja rastuće nezaposlenosti. Krizom uslovljeno gubljenje radnih mjesta i dosadašnje postojanje neravnoteže, odnosno neusklađenosti tražnje i ponude rada, zapravo ukazuju na najtežu konsekvencu globalne krize na Bosnu i Hercegovinu – uporedno djelovanje dva krajnje negativna uzroka nezaposlenosti - strukturnog i cikličnog.

Tuzlanski kanton, je i prije pojave recesije imao duboke strukturne poremećaje tržišta rada, što nameće Vladi Tuzlanskog kantona (TK) da se snažnije suoči sa izazovima alarmantne nezaposlenosti. Program mjera „nova i bolja radna mjesta“ konkretan je odgovor Vlade TK na probleme nezaposlenosti u kratkoročnoj, srednjoročnoj i dugoročnoj ravni.

Osnovu Programa čini konceptualno opredjeljenje da se otvaranje „novih i boljih radnih mjesta“ može ostvariti kombinacijom mjera optimizacije korištenja raspoloživih resursa i pokretanja investicija, posebno u javnom sektoru, i sa fokusom na infrastrukturu.

Ostvarenje programskih mjera koje namjeravaju pokrenuti u periodu 2012.-2014. bazira na vrijednosnim pristupima:

- razvojne povezanosti i saradnje Vlade TK sa općinskim organima, odnosno integrisanosti lokalnog i regionalnog razvoja
- održavanja ciklički prilagođenog deficita TK.

Prijedlog mjera korespondira sa relevantnim strateškim dokumentima na području Tuzlanskog kantona i to: Strategijom razvoja Tuzlanskog kantona za period 2008.-2013., Strategijom razvoja poljoprivrede Tuzlanskog kantona za period 2009.-2013. te Strategijom zapošljavanja Tuzlanskog kantona 2009.-2013. Pored toga, prijedlog mjera uzima u obzir i preporuke međunarodnih institucija za prevazilaženje krize u zemljama Zapadnog Balkana, kao i politike i strategije razvoja EU.

Također, Okvirni program mjera za „Nova i bolja radna mjesta“ korespondira sa programima IPA 2014.-2020., koji su u skladu sa opredjeljenjima vezanim za zapošljavanje.

Program uzima u obzir kratkoročnu, ali i dugoročnu neizvjesnost, koju stvara aktuelna situacija u globalnoj ekonomiji - sa učincima nesigurnog oporavka od oštre recesije i učincima novog vala finansijske i dužničke krize koja zahvata i dalje prijeti opstanku euro-zone.

Mjere su programski i vremenski podijeljene u tri segmenta:

- 1) **Hitne – kratkoročne mjere (2012.-2013.)** usmjerene na očuvanje radnih mjesta i kreiranje novih radnih mjesta boljim organiziranjem javnog sektora i optimalnim korišćenjem raspoloživih javnih resursa,
- 2) **Srednjoročne mjere (2012.-2014.)** koje imaju za cilj kreiranje novih i boljih radnih mjesta povećavanjem konkurentnosti malih i srednjih preduzeća,

- 3) **Dugoročne mjere (2012.-2020.)** koje su usmjerene na povećanje zaposlenosti na bazi efikasnosti i novih investicija, koje stvaraju novu vrijednost, omogućavaju veću produktivnost, ekonomičnost i veću elastičnost ekonomije.

Svaki od ovih segmenata uključuje kreiranje informativno-analitičke osnove za donošenje odluka i formiranje odgovarajućih programskih mjera.

HITNE KRATKOROČNE MJERE (2012.-2013.)

Kratkoročne mjere prevashodno podrazumijevaju očuvanje postojećih radnih mjesta, te stvaranje pretpostavki za kreiranje novih radnih mjesta boljim organiziranjem javnog sektora i optimalnim korišćenjem raspoloživih javnih resursa.

Kratkoročne mjere pokrivaju djelovanja na područjima: **(a)** tržišta rada, **(b)** upravljanja poticajima i **(c)** artikuliranja fiskalnog kapaciteta Kantona.

(a) Tržište rada

Zaduženi: Nadležna ministarstva Vlade TK
Osnova: Strategija zapošljavanja TK 2009.-2013.
Akcioni plan zapošljavanja na području TK 2012.-2014.

1. Informativno-analitička osnova za donošenja odluka:

- Provođenje analize tržišta rada koja bi identificirala:
 - a) Stvarno stanje broja zaposlenih/nezaposlenih (registrovana i realna nezaposlenost, strukturna i ciklička nezaposlenost)
 - b) Trendove registrovanog zapošljavanja u zadnjih 5 godina
 - c) Stvarni broj nezaposlenih, koji bi uzeo u obzir:
 - prijave jednog broja nezaposlenih zbog zdravstvenog osiguranja, a da se aktivno ne traži posao; sektorske preglede kritičkih segmenata tržišta rada, kao što su tržište rada u poljoprivredi, tržište rada u inostranstvu, tržište rada koje kreiraju mikrokreditne organizacije.
 - d) Stvarna posredovanja prilikom zapošljavanja (Zavod, posao.ba)
 - e) Trendove zapošljavanje mladih (prvi posao)
 - f) Trendove zapošljavanje žena
 - g) Očekivana struktura potražnje za radnom snagom na tržištu rada
- Pregled planiranih investicije (u javnom i privatnom sektoru).

2. Strateške kratkoročne mjere ekonomske politike na tržištu rada

- U saradnji sa Federacijom BiH: konsolidacija zavoda za zapošljavanje, ukidanje zdravstvenog osiguranja preko zavoda za zapošljavanja (ova aktivnost bi započela u kratkom, a završila se u srednjem roku)

Navedena mjera definisana je kao potreba da se sa evidencije nezaposlenih „brišu“ osobe koje nisu aktivni tražioci posla, odnosno registrovani su prvenstveno radi ostvarivanja prava zdravstvenog osiguranja. Aktivnost bi mogla započeti u kratkom, a završiti u srednjoročnom roku. Predlaže se iniciranje izrade prijedloga od strane resornih ministarstava i drugih ustanova koje su nadležne za oblast zapošljavanja, na koji način takve osobe mogu ostvariti zdravstveno osiguranje kako bi se izvršila odgovarajuća klasifikacija evidencije stvarno nezaposlenih.

- U saradnji sa općinama: koordinirano strukturiranje sistema podrški za zapošljavanje u malim i srednjim preduzećima (MSP) kroz aktivnosti zapošljavanja MSP-a i zapošljavanje u MSP, što podrazumijeva pripremu programa „teritorijalnog pakta“ o zapošljavanju na području TK i općina TK, sa ključnim akterima: Vlada TK, općinske administracije, Zavod za zapošljavanje, biznisi, mikrokreditne organizacije, Regionalna razvojna agencija NERDA, sindikati, NVO.
- Na nivou općina – podržavanje potpore za očuvanje radnih mjesta kroz dovođenje poduzetnika u stanje održivosti njihovih biznisa:
 - a) kreiranje sistema poticaja, vezanih za lokacione troškove ili registraciju novog poslovnog subjekta
 - b) formiranje i snaženje kompenzacionih i garantnih fondova na nivou općina, iz kojeg bi se kompenzirali troškovi povoljnih kamata na kredite koje banke odobravaju, odnosno subvencionirale kamate od strane općina
 - c) Samostalno, ili u saradnji sa drugim općinama, podsticanje razvoja infrastrukture koje će učiniti pogodnijim život u sekundarnim i tercijarnim centrima naseljenih mjesta.
- Posebno stimulisati mikro preduzaća koja zapošljavaju do 10 radnika, kako je uradila EU (mogućnost osnivanja lokalnih fondova, mikrogarantnih fondova, mikrolizinga i dr., sve u cilju širenja finansijske osnove za porast ulaganja u ovaj sektor).
- U reformi obrazovanja obezbijediti adekvatan tretman sa odgovarajućim obrazovnim profilima i uskladiti ga sa potrebama tržišta.
- Podsticanje osnivanja barem jedne agencije za posredovanje u zapošljavanju u zemlji i inostranstvu.
- Razviti i provesti programe podrške obrazovanju za obrtništvo.

(b) Upravljanje poticajima

Zaduženi: Nadležna ministarstva Vlade TK

Osnova: Tekući plan poticaja

1. Informativno-analička osnova za donošenja odluka:

- Formirati Registar poticaja iz budžeta i fondova TK
- Formirati Registar poticaja iz sredstava općina na području TK
- Formirati Registar poticaja Federacije BiH (sredstva koja u Kanton pristižu iz federalnog budžeta, Zavoda za zapošljavanje, Razvojne banke Federacije BiH)
- Formirati Registar sredstava koji pristižu iz međunarodnih finansijskih institucija (realizirani ciljani projekti sa povoljnim uslovima¹)
- Provesti evaluaciju efekata poticaja 2008.-2011. radi identifikacije najboljih praksi (odnosno efekata ovih poticaja na zapošljavanje)

2. Strateške kratkoročne mjere za upravljanje poticajima

- Program poticaja za institucionalno kreiranje radnih mjesta
 - a) Kreditno garancijski fond TK koji kompanijama olakšava pristup finansijskim sredstvima (finansijska sredstva od privatizacije, budžetska izdvajanja, sredstva Zavoda za zapošljavanje)
 - b) start-up, inkubatori
 - c) razvojni poticaji za obrt i MSP (vaučer shema za treninge i konsalting, kontrola kvaliteta, standardizacija i certificiranje, investiranje u nove tehnologije, itd.)
- Program novog koncepta poticaja (sa realizacijom od 2013.) radi usmjeravanja poticaja na prioritete kreiranja „novih i boljih radnih mjesta“.

¹ Npr. EBRD Program poticaja energetske efikasnosti MSP-a

SREDNJOROČNE PRIORITETNE MJERE (2012.-2014.) „KONKURENTNIM MSP-ima DO NOVIH I BOLJIH RADNIH MJESTA“

Srednjoročne mjere obuhvataju djelovanja na područjima: (a) upravljanja javnim resursima, (b) upravljanja javnim investicijama, (c) inicijativa „gazele“, (d) sektorski ciljevi iz oblasti ekonomske strukture i razvoja.

(a) Upravljanje javnim resursima

Zaduženi: Nadležna ministarstva Vlade TK
Osnova: Strategija razvoja Tuzlanskog kantona 2008.-2013.
Prostorni plan TK 2008.-2025.

1. Informativno-analitička osnova za donošenja odluka

- Evidencija neaktivnih nekretnina u državnom vlasništvu (poljoprivredno, šumsko i svako neiskorišteno zemljište) – Mapa neaktivnih nekretnina (veličina zemljišta, eventualni objekti i priključci na tim zemljištima)
- Napušteni i neiskorišteni industrijski prostori (npr. rudnički prostori u Bukinju) – Mapa neaktivnih nekretnina (veličina zemljišta, objekti i priključci na tim zemljištima)

2. Strateške srednjoročne mjere upravljanja javnim resursima

- Program pretvaranja napuštenih prostora u inkubatore i poslovne zone (prenamjena neiskorištenih industrijskih pogona). Inkubatore osnivati na bazi partnerstva privatnog i javnog sektora i uključivanja svih zainteresovanih aktera za razvoj privrede.
- Program razvoja poslovnih zona
- Program formiranja poslovne zone aerodrom „Dubrave“
- Program marketing aktivnosti inkubatora i poslovnih zona na području TK

(b) Upravljanje javnim investicijama

Zaduženi: Nadležna ministarstva Vlade TK
Osnova: Strategija razvoja TK 2008.-2013.
Prostorni plan TK 2008.-2025.

1. Informativno-analitička osnova za donošenja odluka

- Baza podataka investicija (realiziranih i onih u toku) – kapitalnih investicija iz javnih budžeta (TK, općina na području TK i javnih komunalnih preduzeća na području općina TK)

- Baza podataka investicija (realiziranih i onih u toku) javnih preduzeća na području TK (uključujući regionalne centre Elektroprivrede BiH, BH Telecoma, Ceste BiH na području TK)

2. Strateške srednjoročne mjere

- Usmeravanje javnih investicija na kreiranje „novih i boljih radnih mjesta“ (npr. u sistemu komunalnih radova, sistemu obrazovanja i sl).

(c) Inicijativa „gazele“

Kompanije kvalificirane kao „gazele“ odlikuju karakteristike tržišnog rasta (brzo rastuće kompanije), stvaranja višeg obima dodane vrijednosti, povećavanje održive zaposlenosti i povećavanje konkurentskih udjela naročito na domaćem tržištu.

Zaduženi: Nadležna ministarstva TK
Osnova: Strategija razvoja TK 2008.-2013.

1. Informativno-analitička osnova za donošenja odluka:

- Analiza portfolia ekonomskih aktivnosti TK usmjerena na identifikaciju „gazela“ na području TK u procesu procjene tržišta i udjela na tržištu
- Evidencija neaktivnih nekretnina u državnom vlasništvu TK (poljoprivredno, šumsko i svako neiskorišteno zemljište) – Mapa neaktivnih nekretnina (veličina zemljišta, eventualni objekti i priključci na tim zemljištima)
- Analitički sistem praćenja konkurentnosti MSP-a (benchmarking).

2. Strateške mjere na razvijanju inicijative „gazele“ i iniciranje proizvodnih servisa u oblasti malog i srednjeg biznisa (MSP-a)

- Identifikacija i podrška realizaciji projekata/investicija koji kreiraju nova radna mjesta u MSP-ima
- Identifikacija prioriternih mjera i aktivnosti na podršci brzo-rastućim kompanijama (administrativna infrastruktura, dostupnost izvora finansiranja, povećavanje konkurentnosti, internacionalizacija)
- Kreiranje poticajnog poslovnog okruženja (giljotinja propisa, pojednostavljivanje administrativnih procedura)
- Iniciranje formiranja poslovnih mreža i klastera na bazi poticaja i aktiviranja neaktivnih nekretnina na području TK

(d) Sektorski ciljevi

Zaduženi: Nadležna ministarstva Vlade TK
Osnova: Strategija razvoja TK 2008.-2013.
Strategija razvoja poljoprivrede TK

1. Informativno-analitička osnova za donošenja odluka

- Strategija razvoja Tuzlanskog kantona 2008.-2013.
- Prostorni plan TK 2008.-2025.
- Strategija razvoja poljoprivrede TK

2. Sektorski ciljevi iz oblasti ekonomske strukture i razvoja

Analiza ekonomske strukture TK, te mogućeg pravca ekonomskog razvoja nameće prioritete ciljeve i iz njih neophodnost realizacije investicionih programa za razvoj sektora ruralni razvoj i poljoprivreda, industrija, turizam, građevinarstvo i energetika.

- Sektor ruralni razvoj, poljoprivreda i proizvodnja hrane, sa slijedećim prioritnim sektorskim projektima
 - a) Inoviranje poljoprivredne proizvodnje (poljoprivredni klasteri, otkupne stanice, hladnjače, Centar za proizvodnju povrća u zaštićenom području)
 - b) Unapređenje sposobnosti poljoprivrednih proizvođača (poticanje formiranja zemljoradničkih zadruga, informatizacija Zavoda za poljoprivredu, promocija upotrebe modernih inputa i mehanizacije koje su „prijateljske po okolinu“, edicija praktičnih vodiča za odabrane proizvodnje)
 - c) Centri izvrsnosti (Centar izvrsnosti, Promocija organske poljoprivredne proizvodnje)
 - d) Uvođenje proizvodnje eko hrane
 - e) Izrada karte upotrebne vrijednosti zemljišta u TK
 - f) Proširenje robnih rezervi
- Sektor industrija
 - a) Unapređenje konkurentnosti postojeće industrije (restrukturiranje postojeće industrije – program tehničke pomoći, revitalizacija preduzeća: „Aida“, TTU, Livnica i „Konjuh“ i drugih privrednih preduzeća)
 - b) Promocija razvoja nove industrije, program mjera za diverzifikaciju industrijske proizvodnje u postojećim kapacitetima, Program promocije investicionih mogućnosti TK)

- c) Stvaranje novih osnova konkurentnosti industrije TK, sa fokusom na najpropulzivnije industrijske sektore u skladu sa sektorskom analizom (Program tehničke pomoći za internacionaliziranje industrije, Program podrške u usvajanju standarda i procedura EU u oblasti kvaliteta procesa, obilježavanja proizvoda i okolinske odzivnosti, Program energetske menadžmenta u industriji – edukacija i seminari)
- d) Podrška razvoju sektoru industrije i zapošljavanju kroz inicijative klasterizacije
- Sektor turizam, ugostiteljstvo
 - a) Projekat objedinjavanja turističke ponude u oblasti zdravstvenog i banjskog turizma (Program objedinjavanja strukture turističke ponude u oblasti zdravstvenog i banjskog turizma, Program regionalnog povezivanja sa drugim centrima zdravstvenog i banjskog turizma, Program promoviranja turističke ponude u oblasti zdravstvenog i banjskog turizma, kongresni centri)
 - b) Projekat turističke ponude eko turizma i seoskog turizma, projekat kategorizacije smještajnih kapaciteta u saradnji sa tijelima u FBiH (preuzimanje standarda EU i Program kategorizacije smještajnih kapaciteta u saradnji sa Turističkom zajednicom TK)
 - c) Unapređenje regulatornog i institucionalnog okvira za efikasno upravljanje turizmom u TK (Utvrđivanje kriterija za djelovanje TZ na području Kantona i/ili općina i načina njihovog finansiranja, Kordinacija planova razvoja turizma na području općina i TK)
- Sektor građevinarstvo i stanogradnja
 - a) Upravljanje tražnjom za građevinskim uslugama u području javnih investicija i stanogradnje (Priprema programa javnih investicija iz javnih izvora i partnerstva javnog i privatnog sektora, Priprema programa stanogradnje za ciljne socijalne grupacije – npr. stanogradnja za mlade: projekat „Prvi stan“)
 - b) Projekat konzorcijalnog nastupa građevinara sa TK na stranim tržištima
 - c) Unapređenje kvaliteta usluga javne uprave za sektor građevinarstva (Projekat percepcije korupcije u oblasti dodjele zemljišta i saglasnosti za građevinske radove)
- Koncept direktne i institucionalne podrške malim i srednjim preduzećima (MSP)
 - a) Aktivnosti Ministarstva razvoja i poduzetništva (i agencije NERDA) na pružanju direktne podrške MSP-a (horizontalni programi i sektorske inicijative²), uključujući Program osnivanja Agencije za mali biznis sa ulogom one-stop-shop podrške i javnih servisa za start-up-e: ekspertska-konsultantska, finansijska, tehnička, marketing i administrativna pomoć, te institucionaliziranje mentoringa kao usluge u sistemu podrške za start-up MSP)
 - b) Neophodna je pravovremena priprema projekata za apliciranje na međunarodne razvojne programe, što podrazumijeva realizaciju programa obuke osoblja u

² Za početak potrebna je efikasna realizacija projekata i mjera u 2012. godini i pravovremeno planiranje odgovarajućih aktivnosti u 2013.

ministarstvima Vlade TK za pripremu projekata za apliciranje na međunarodne razvojne programe i pravovremenu pripremu prijedloga projekata.

- c) Posebno važni su programi usmjereni na poboljšanje poslovne klime (npr. tekući IFC projekt u koji su uključeni općina Tuzla i Vlada TK).
- d) Privlačenje stranih i domaćih investicija u cilju otvaranja novih radnih mjesta zahtijeva osmišljavanje posebne strategije, kao i projekata kojima bi se ista implementirala.
- e) Privlačenje transnacionalnih kompanija predstavlja ključni faktor internacionalizacije ekonomije TK i zahtijeva pripremu posebne strategije.

DUGOROČNE MJERE (2014.-2020.) „INVESTICIJAMA DO NOVIH RADNIH MJESTA“

Dugoročno, Vlada TK treba da započne pripreme za izradu Strategije razvoja za period 2014.-2020., koja će biti osnova za angažovanje sredstava IPA II fondova.

Zaduženi: Nadležna ministarstva Vlade TK
Osnova: Strategija razvoja Tuzlanskog kantona 2008.-2013.
Prostorni plan TK 2008.-2025.

Dugoročne mjere obuhvataju djelovanje na područjima: (a) pripreme za prihvatanja podrške EU za period 2014.-2020., (b) obrazovanje i istraživanje, (c) novi sektori, (d) direktne strane investicije.

Na ovim područjima poticaće se razvoj aktivnosti iz domena nove ekonomije, koja uključuje tehnološki intenzivne djelatnosti i masovnu primjenu informaciono-komunikativnih tehnologija u poslovnim servisima, uz razvoj odgovarajuće infrastrukture (poslovne zone, naučno tehnološki park, *business* inkubatori, trening centri, istraživačko-razvojni centri i drugo) u saradnji sa Univerzitetom u Tuzli, međunarodnim razvojnim agencijama i poslovnim asocijacijama; usklađeno sa programima IPA 2014.-2020.

(a) Pripreme za prihvatanja podrške EU za period 2014.-2020.

- Program podrške EU prema BiH (u okviru toga i TK) kao faze post-krizne, dugoročne stabilizacije i pokretanja rasta, biće realiziran kroz inovirani instrument **IPA II**. U tom kontekstu, prilikom izrade programa mjera vlade TK treba uvažavati:
 - a) Strateška opredjeljenja EU, pošto je namjena programa podrške preko IPA II strukturno prilagođavanje u cilju socio-ekonomske konvergencije i ostvarivanja ciljeva politike EU u njenom okruženju,
 - b) Planirane instrumente u programima IPA II,
 - c) Programe mjera podrške BiH od strane drugih međunarodnih aktera (WB, EBRD, EIB, UNDP, bilateralni donatori, itd.).

(b) Obrazovanje i istraživanje

- Obrazovanje za 21. vijek
 - a) Razvoj informacionog sistema za planiranje i praćenje kvaliteta i efikasnosti sistema obrazovanja,
 - b) Razvoj sistema za planiranje upisne politike u srednje škole u skladu sa zahtjevima tržišta,
 - c) Razvoj sistema za planiranje upisne politike na Univerzitet u Tuzli u skladu sa zahtjevima tržišta i strategijom razvoja,
 - d) Izrada strategije razvoja Univerziteta u Tuzli

- Izgradnja institucionalne infrastrukture za istraživanje i razvoj
 - a) Studija izvodljivosti i realizacije razvoja Naučno-tehnološkog parka (najviše tri discipline),
 - b) Formiranje Inovaciono-tehnoloških centara u barem dvije kompanije,
 - c) Centar za razvoj klastera (NERDA)
 - d) Formiranje Centra za obuku programera (certificiranje Vlade TK),
 - e) Program međunarodnog certificiranja Univerziteta u Tuzli, odnosno vodećih fakulteta Univerziteta u Tuzli,
 - f) Program iskorjenjivanje korupcije u obrazovanju,
 - g) Program podizanja kvaliteta nastave i studija kroz sistem promocije nastavnog kadra,
 - h) Primjenjena istraživanja u odabranim oblastima koje su strateški prioriteti razvoja TK,
 - i) Jačanje laboratorijskih kapaciteta fakulteta koji su direktno vezani za strateške industrije u TK i njihovo povezivanje sa MSP u implementaciji inovacionih projekata

(c) Novi sektori

- Novi sektori podrazumijevaju razvojni koncept baziran na:
 - a) pametnom razvoju,
 - b) održivom razvoju i
 - c) inkluzivnom razvoju.

U ovakvom pristupu, „pametan rast“ podrazumijeva razvoj ekonomije, utemeljene na znanju i inovacijama; „održiv rast“ podrazumijeva efikasnije, čistije i konkurentnije privrede, a „inkluzivan rast“ predviđa jačanje ekonomije visoke zaposlenosti, socijalne i teritorijalne kohezije.

Ova tri dugoročno razvojna prioriteta će promovirati i poticati zapošljavanje, rast produktivnosti i socijalno povezivanje. Ovako koncipiran razvojni model fokusira se na ostvarenje ciljeva koji se odnose na zapošljavanje, inovacije, obrazovanje, socijalnu uključenost i energetske efikasnost.

- Programi razvoja novih sektora
 - a) Energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije (efikasni i obnovljivi energetske sistemi) sa fokusom na stanogradnju,
 - b) Razvoj ICT infrastrukture,
 - c) Unapređenje energetske efikasnosti kroz razvijanje sistema istraživanja i razvoja optimalnih rješenja u upotrebi energije (kao što je, naprimjer, program toplinske izolacije zgrada), uz povećanje učešća obnovljivih izvora energije u ukupnom energetske bilansu,
 - d) Promocija i podrška programima ekološke efikasnosti u upravljanju čvrstim otpadom na osnovama tehnologija reciklaže.
 - e) Klaster građevinskog drveta i biomase (važno radi korištenja biomase u TE „Tuzla“)
 - f) Eko-zone (jezero Modrac, Panonica, ruralna područja u Banovićima, Kalesiji, Sapni, Gradačcu)

(d) Direktne strane investicije

- Investicije u putnu i željezničku infrastrukturu
 - a) autoput Y Krak na koridoru 5 C na pravcu Žepče –Tuzla i Tuzla – Brčko – Orašje (veza na koridor Vc)
 - b) putni pravac (Tuzla-Sarajevo)
 - c) elektrifikacija pruge Tuzla-Doboj i Brčko-Banovići
- Aerodrom Dubrave
- Konvencionalni energetske sektor: blok 7 u TE Tuzla i novi blok u Banovićima
- Industrijske sektori s velikim potencijalom za direktne strane investicije
- Privlačenje investicija za proizvodnju eko hrane

POSTIZANJE DRUŠTVENOG KONSENZUSA I JAČANJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA ZA RAZVOJ TK

Zaduženi: Nadležna ministarstva Vlade TK
Osnova: Strategija razvoja Tuzlanskog kantona 2008.-2013.

Ovaj strateški cilj razvoja TK podrazumijeva da postoji participativni način kreiranja strategija i planova, kojima se:

- ostvaruje koordinirana uloga TK u odnosu na općine i u odnosima prema Federaciji BiH,
- gradi prepoznatljivi identitet i promocija TK u BiH i okruženju.

a) Koordinirana uloga TK u odnosu na općine i u odnosima prema Federaciji Bosne i Hercegovine

Ovim se provodi aktivnost privlačenja domaćih kompanija i stranih kompanija sa poslovanjem u BiH, da proizvodnju, distribuciju i upravljačke aktivnosti (razvoj, finansije i marketing) lociraju u općinama TK, zbog prijateljskog poslovnog okruženja i specifičnih lokacijskih konkurentnih prednosti koje Kanton nudi.

- Centar za planiranje razvoja TK (programiranje razvoja i unapređenje konkurentnosti TK, projekti ispitivanja zadovoljstva investitora uslugama kantonalne i općinskih administracija, efekti javnih nabavki u institucijama TK, podizanje kapaciteta za korištenje IPA fondova, (kreiranje baza podataka i ažuriranje istih je informativno-analitička osnova za donošenje odluka)
- Ured TK za servis investitorima po principu „One Stop Shop“, u kome bi se na jednom mjestu rješavala administracija u vezi sa dodjelom zemljišta, procedurama gradnje, registracije firmi i druga pitanja važna za investitore.
- Unapređenje rada sudova za registraciju i promjene u registraciji preduzeća.
- Unapređenje kapaciteta za provođenje javno-privatnog partnerstva.

b) Građenje prepoznatljivog identiteta i promocija TK u BiH i okruženju

- Kreiranje diferenciranog identiteta i brenda TK kao atraktivne i dinamične biznis lokacije za domaće i strane investitore

- Stvaranje atraktivnog marketing sadržaja za osiguranje vrijednosti za investitore, poslovne partnere i turiste orijentirane na TK
- Razvijanje saradnje sa gradovima, prekograničnim i drugim regijama EU u promociji vrijednosti TK.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A

PREMIJER KANTONA

Sead Čaušević

Broj: 02/1-05-26451-1/13
Tuzla, 14.03.2013. godine